

ជំពូកទី ១៖ ទស្សនវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងបញ្ហាប្រឈម

ឆ្នាំ២០២៣ ជាឆ្នាំដែលសេដ្ឋកិច្ចសកល ក៏ដូចជាតំបន់អាស៊ាន+៣ ជួបប្រទះរឿងកើតឡើងពីរផ្សេងគ្នា។ សម្រាប់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំដំបូង យើងឃើញថា មានការបន្តរីកចម្រើនខ្លាំងនៃនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងអស្ថិរភាពទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ រយៈពេលខ្លីនៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងអឺរ៉ុប និងការកើនឡើងខ្លាំងនៃអតិផរណា។ សម្រាប់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំចុងក្រោយ ការរីកចម្រើននយោបាយរូបិយវត្ថុត្រូវបានផ្អាក ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុមានស្ថិរភាព ហើយកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅអាមេរិក និងអឺរ៉ុបបង្ហាញពីភាពធន់ ស្របជាមួយការថយចុះអតិផរណា។

សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអាស៊ាន+៣ កើន ៤,៣ ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ពោលគឺ ខ្ពស់ជាងឆ្នាំ២០២២ ដែលបានកើនក្នុងអត្រា ៣,២ ភាគរយ ដែលគាំទ្រដោយកំណើនរឹងមាំនៃតម្រូវការក្នុងស្រុក ទោះបីជាការនាំចេញមានភាពទន់ខ្សោយ។ អតិផរណាក្នុងតំបន់បានថយចុះមកកម្រិតមធ្យម ទោះបីជាអតិផរណា ស្ទួននៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ ដោយសារភាពរឹងមាំនៃតម្រូវការក្នុងស្រុក។ ទន្ទឹមនេះ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុមានភាពល្អប្រសើរឡើងរហូតដល់ចុងឆ្នាំ ជាមួយនឹងភាពរឹងមាំនៃកំណើនឥណទាន ការងើបឡើងវិញនៃទីផ្សារមូលធន ការថយចុះទិន្នផលសញ្ញាបណ្ណ និងស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិបន្តមានកម្រិតសមស្រប និងបានចូលរួមចំណែករក្សាភាពធន់នៃវិស័យខាងក្រៅរបស់តំបន់។

សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអាស៊ាន+៣ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងមានការកើនឡើងលឿនប្រមាណ ៤,៥ ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០២៤ នឹងថយចុះមក ៤,២ ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០២៥។ តម្រូវការក្នុងស្រុក រំពឹងថានៅតែមានភាពធន់ គាំទ្រដោយការងើបឡើងវិញនៃការវិនិយោគ និងភាពរឹងមាំនៃការចំណាយរបស់អ្នកប្រើប្រាស់។ ការងើបឡើងវិញនៃការនាំចេញ ជាពិសេសក្នុងវិស័យផលិតកម្មគ្រឿងបន្តុំអេឡិចត្រូនិក និងការកើនឡើងខ្ពស់នៃវិស័យទេសចរណ៍ អាចជួយជំរុញបន្ថែមដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យម តំបន់អាស៊ាន+៣ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកល ពោលគឺ កើនឡើងលឿនជាងកំណើនមធ្យមរបស់សកល និងរួមចំណែកប្រមាណ ៤៥ ភាគរយ ទៅក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកល ក្នុងឆ្នាំ២០២៤-២០៣០។ អតិផរណាត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងបន្តថយចុះ ប៉ុន្តែថយចុះយកក្នុងលក្ខណៈសន្សឹមៗ ខណៈដែលអតិផរណាស្ទួន រំពឹងថានឹងបន្តកើនឡើង ដោយសារភាពរឹងមាំនៃតម្រូវការក្នុងស្រុក។

ទស្សនវិស័យរយៈពេលខ្លីសម្រាប់ប្រទេសអាស៊ាន+៣ អាចនឹងទទួលបានផលល្អពីហានិភ័យមួយចំនួនផងដែរ។ ការហាក់ឡើងខ្លាំងនៃថ្លៃទំនិញសកល ដោយសារការកើនឡើងនៃភាពតានតឹងភូមិសាស្ត្រនយោបាយ ឬហានិភ័យពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលជាបញ្ហាប្រឈមមធ្យម។ ហានិភ័យផ្សេងទៀត រួមមាន កំណើនយឺតយ៉ាវការរំពឹងទុករបស់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសចិន ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីយុទ្ធនាការបោះឆ្នោតប្រធានាធិបតីរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក និងការដែលអាចធ្លាក់ចុះនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ធំៗក្រៅតំបន់។ នៅក្នុងរយៈពេលវែង ការកើនឡើងការប្រឈមមុខគ្នាក្នុងភូមិសាស្ត្រនយោបាយ ការមិនបានត្រៀមខ្លួនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការកើនឡើងនៃប្រជាជនវ័យចំណាស់ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការវាយប្រហារតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងការផ្ទុះឡើងវិញនៃជំងឺឆ្លងនានា នៅតែជាបញ្ហាប្រឈមដល់ស្ថិរភាពម៉ាក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

យ៉ាងណាមិញ ទស្សនវិស័យវិជ្ជមានបច្ចុប្បន្នក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ នឹងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការស្តារឡើងវិញនូវលំហគោលនយោបាយដែលបានបាត់បង់ក្នុងអំឡុងពេលការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩។ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ គោលនយោបាយពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពចំណាយ (Fiscal Consolidation) ត្រូវបានបន្តអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ ទោះបីជាប្រទេសភាគច្រើនមិនទាន់អាចសម្រេចបានលំហគោលនយោបាយវិញបានទាំងស្រុងដូចមុនគ្រាវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏ដោយ ខណៈដែលធនាគារកណ្តាលស្ទើរតែទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់ បន្តរក្សានយោបាយរូបិយវត្ថុរឹតត្បិតដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសម្ពាធអតិផរណា។ នាពេលអនាគត អាទិភាពសម្រាប់នយោបាយសារពើពន្ធ គួរតែត្រូវបានដាក់ចេញក្នុងគោលដៅស្តារមកវិញនូវទ្រនាប់សារពើពន្ធ (Fiscal Buffer) ស្របជាមួយនឹងការដាក់ចេញនូវវិធានការគាំទ្រសេដ្ឋកិច្ចតាមគោលដៅអាទិភាព។ ទន្ទឹមនេះ តួនាទីសំខាន់របស់នយោបាយរូបិយវត្ថុ គឺផ្តោតលើការរក្សាឱ្យបាននូវការរំពឹងទុកអតិផរណា (Inflation Expectation) ដោយសារហានិភ័យនៃការបន្តការកើនឡើងនៃអតិផរណា។

ងាកទៅរកការវិវត្តចាប់តាំងពីការផ្ទុះឡើងនៃវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ទោះបីជាក្នុងគ្រាដំបូងមានការងើបឡើងវិញខ្លាំងក៏ដោយកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស) ក្នុងតំបន់ នៅតែមាននិរន្តរភាពជាងគ្រាមុនពេលមានវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ ការណែនាំ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការកែសម្រួល និងស្លាកស្នាមនៃផលប៉ះពាល់នានា ដែលបានបន្ទាបមូលដ្ឋាននៃកំណើន គួបផ្សំនឹងបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗក្នុងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសកល។ ទន្ទឹមនេះ ការងើបឡើងវិញនៃការវិនិយោគ បន្តមានភាពទន់ខ្សោយ។ គោលនយោបាយគាំទ្រការវិនិយោគទាំងផលិតកម្ម និងភាពធន់ ជាពិសេសសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច គឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការជំរុញកំណើនឱ្យទៅរកនិរន្តរភាពដូចគ្រាមុនវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ ទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ ក៏អាចជួយជំរុញសក្តានុពលកំណើនដែលបានរងឥទ្ធិពលពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ផងដែរ។

សំណេរនេះជាការបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសដើមសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីមានភាពខុសគ្នា គួរយោងទៅសំណេរភាសាអង់គ្លេស។

អាស៊ាន+៣៖ ការប៉ាន់ស្មាន និងការព្យាករ របស់ AMRO សម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងអតិផរណា ឆ្នាំ២០២៤-២០២៥
(គិតជាភាគរយ ឆ្នាំលើឆ្នាំ)

សេដ្ឋកិច្ច	កំណើនសេដ្ឋកិច្ច			អតិផរណា		
	២០២៣ ប៉ាន់.	២០២៤ ព្យា.	២០២៥ ព្យា.	២០២៣ ប៉ាន់.	២០២៤ ព្យា.	២០២៥ ព្យា.
អាស៊ាន+៣	៤,៣	៤,៥	៤,២	៦,៣	៤,៣	៣,៧
មិនរាប់បញ្ចូលប្រទេសឡាវ និង មីយ៉ាន់ម៉ា	-	-	-	២,៨	២,៥	២,៣
ប្រទេស +៣	៤,៤	៤,៤	៤,១	២,៣	២,១	២,០
ចិន	៥,២	៥,៣	៤,៩	០,២	១,០	២,០
ហុងកុង	៣,២	៣,៥	៣,០	២,១	២,៥	២,៣
ជប៉ុន	១,៩	១,១	១,០	៣,៣	២,៥	២,១
កូរ៉េ	១,៤	២,៣	២,១	៣,៦	២,៥	២,០
ប្រទេសអាស៊ាន	៤,២	៤,៨	៤,៩	៨,០	៥,៣	៤,៤
មិនរាប់បញ្ចូលប្រទេសឡាវ និង មីយ៉ាន់ម៉ា	-	-	-	៣,០	២,៧	២,៤
ប្រុយណេ	១,៤	២,៧	២,៩	០,៤	១,៤	១,០
កម្ពុជា	៥,៣	៦,២	៦,៤	២,១	៣,១	២,៨
ឥណ្ឌូនេស៊ី	៥,០	៥,២	៥,២	៣,៧	២,៨	២,៥
ឡាវ	៤,៣	៤,៧	៤,៩	៣១,២	១៤,៣	៩,៣
ម៉ាឡេស៊ី	៣,៧	៥,០	៤,៧	២,៥	២,៥	៣,០
មីយ៉ាន់ម៉ា	៣,៤	៣,២	៣,២	២៤,៤	១៦,១	១៥,៨
ហ្វីលីពីន	៥,៦	៦,៣	៦,៥	៦,០	៣,៦	២,៩
សិង្ហបុរី	១,១	២,៦	១,៩	៤,៨	៣,០	២,៥
ថៃ	១,៩	២,៩	៣,១	១,២	១,២	១,៩
វៀតណាម	៥,១	៦,០	៦,៥	៣,៣	៣,៦	២,៧

ប្រភព៖ អាជ្ញាធរជាតិកាតាមរយៈ CEIC និង Haver Analytics; ការប៉ាន់ស្មាន និងការព្យាកររបស់ AMRO។
 ចំណាំ៖ ប៉ាន់=ប៉ាន់ស្មាន; ព្យា=ព្យាករ; កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងអតិផរណារបស់មីយ៉ាន់ម៉ាគឺផ្អែកលើឆ្នាំសារពើពន្ធដែលចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ១ ខែមេសា ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែមីនា។ ការគណនាកំណើនសរុបក្នុងតំបន់ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានដោយប្រើមធ្យមភាគទម្ងន់នៃ ផ.ស.ស ឆ្នាំ២០២២ តាមមូលដ្ឋានយុគភាពអំណាចទិញ; ការគណនាអតិផរណាសរុបក្នុងតំបន់ ត្រូវបានគណនាតាមការធ្វើមធ្យមភាគ។

សំណួរនេះជាការបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសដើមសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីមានភាពខុសគ្នា គួរយោងទៅសំណួរភាសាអង់គ្លេស។

ជំពូកទី ២៖ តម្រង់ទិសសម្រាប់អនាគត

តំបន់អាស៊ាន+៣ បានសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងខ្លាំងក្លាក្នុងរយៈពេលពីរទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ។ ជាមួយ សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសក្នុងតំបន់ អាស៊ាន+៣ បានក្លាយជាកម្លាំងចលករដ៏ធំបំផុតនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកល។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី កត្តាអំណោយផលដែលបានជួយជំរុញកំណើនបាន និងកំពុងថយចុះ ខណៈដែលហានិភ័យបានបន្តកើនឡើង ហើយល្បឿននៃកំណើនក្នុងតំបន់ក្នុងការតាមឱ្យទាន់នឹងកំណើនប្រទេសដែលមានប្រាក់ ចំណូលខ្ពស់ផ្សេងទៀត បានថយចុះយ៉ាងខ្លាំងពីប្រាក់ចំណូលសកលឆ្នាំ២០០៨-២០០៩។ លើសពីនេះ សេដ្ឋកិច្ចតំបន់បន្តមានកំណើនយឺត ក្នុងស្ថានភាពប្រឈមពីការប្រែប្រួលនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ច រួមមាន បញ្ហាការកើនឡើងចំនួនប្រជាជនវ័យចំណាស់ ការរៀបចំឡើងវិញនូវធនាសម្ព័ន្ធ ពាណិជ្ជកម្មសកល និងការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យាយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

ប្រជាជនវ័យចំណាស់ បាននិងកំពុងកើនឡើងលឿននៅតាមបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ ជាងនៅតំបន់ផ្សេងទៀតនៅលើពិភពលោក។ ចំនួនប្រជាជនក្នុងអាយុធ្វើការសរុបក្នុងតំបន់ត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងថយចុះនៅក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ ដែលនឹងបង្កឱ្យមានបច្ច័យអវិជ្ជមានចំពោះ កំណើនសក្តានុពលក្នុងតំបន់ ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងនិរន្តរភាពនៃហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ ទោះយ៉ាងណាក្តី ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះ មិនត្រូវបានកំណត់ជាមុន និងអាចកាត់បន្ថយបាន ជាពិសេសប្រសិនបើប្រជាជនត្រូវបានអនុញ្ញាត និងអាចប្រែទៅជាវ័យចំណាស់ប្រកបដោយ ផលិតភាព។ នៅពេលពិចារណាពីអាយុកាលរស់នៅប្រកបដោយសុខុមាលភាពក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ គោលនយោបាយដែលគាំទ្រ និងផ្សព្វផ្សាយ ឱ្យមានការរស់នៅប្រកបដោយសុខភាពល្អនិងអាយុវែង អាចធ្វើឱ្យមានចំនួនប្រជាជនវ័យត្រចៀកចូលក្នុងកម្លាំងពលកម្មវិញប្រមាណ ២០០ លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០២៥។

ការបន្តរៀបចំឡើងវិញនូវធនាសម្ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មសកល អាចមានផលប៉ះពាល់ចំពោះយុទ្ធសាស្ត្រនាំចេញរយៈពេលសាកល្បងក្នុងតំបន់។ ជំរកភាពភូមិសាស្ត្រនយោបាយ (Geopolitical Dynamics) បាននិងកំពុងបង្កើនការពង្រឹងទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មសកល និងបង្ហាញកាលានុវត្ត ភាពពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ ដែលអាចពង្រីកនូវឧត្តមភាពពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ជាមួយគ្នានេះ ពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់ត្រូវបានផ្តោតទៅលើប្រទេសដៃគូពាណិជ្ជកម្មមួយចំនួនចំណុះ ហើយនៅក្នុងបរិបទដែលសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកំពុងប្រឈម នឹងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់ ការណែនាំនេះអាចធ្វើឱ្យមានសុវត្ថិភាពសេដ្ឋកិច្ចទាប។ ដោយឡែក ការអនុវត្តសេវាពាណិជ្ជកម្មឆ្លងដែន ជាពិសេស សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញបែបទំនើប និងឌីជីថល នឹងផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់កំណើន និងពិពិធកម្ម។

បច្ចេកវិទ្យានឹងផ្តល់ជាដំណោះស្រាយជាច្រើន ដែលប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ អាចប្រើដើម្បីតម្រង់ទិសទៅរកដំណើរអន្តរកាលនៃការប្រែប្រួល ប្រជាសាស្ត្រ និងការរៀបចំឡើងវិញនូវធនាសម្ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មសកល។ ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាទំនើបក្នុងវិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ ស្វ័យប្រវត្តិកម្ម និង ផ្នែកហូមការងារ និងការសិក្សា មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ប្រជាជនវ័យចំណាស់ដែលមានផលិតភាព។ បច្ចេកវិទ្យាផលិតកម្មទំនើប និងឡូជីស្ទិក ឆ្លាតវៃ នឹងដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងតំបន់មានភាពបត់បែនខ្ពស់ទៅនឹងហានិភ័យផ្សេងៗ។ យ៉ាងណាមិញ បច្ចេកវិទ្យាដ៏ អ្នកនាំមុខនៃការផ្លាស់ប្តូរផងដែរ។ ឧទាហរណ៍៖ ជាពិសេស បច្ចេកវិទ្យាសិប្បនិម្មិត (Artificial Interlligence) ឬ GenAI បាននិងកំពុងបង្កើនការ ព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ទីផ្សារការងារនាពេលអនាគត។ វិធីសាស្ត្រប្រកបដោយភាពជាក់ស្តែង គុណវុឌ្ឍិ និងមានតុល្យភាពទៅលើលទ្ធភាព របស់ GenAI នឹងក្លាយជាវិធីសាស្ត្រសមស្របមួយនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

ខណៈដែលការអនុវត្តគោលនយោបាយរួមចំណែក និងការកំណត់ពេលវេលា អាចនឹងមានភាពខុសគ្នារវាងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ គោលនយោបាយក្នុង ស្រុកដែលល្អដោយមាន៖ ១) ផ្តោតលើគុណភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ២) លើកទឹកចិត្តនវានុវត្តន៍ និង ៣) ជំរុញបរិយាប័ន្ន នឹងអនុញ្ញាតឱ្យប្រទេស នីមួយៗក្នុងតំបន់អាចប្រែក្លាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះទៅជាកាលានុវត្តភាពកំណើន។

ប្រជាជនវ័យចំណាស់ ការរៀបចំឡើងវិញនូវធនាសម្ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្ម និងការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យាយ៉ាងឆាប់រហ័ស គឺជាបញ្ហាប្រឈមទូទៅក្នុង រយៈពេលវែង សម្រាប់ប្រទេសទាំងអស់ក្នុងតំបន់។ ការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះបញ្ហាប្រឈមទូទៅទាំងនេះមាន ដូចជាការ ធ្វើពិពិធកម្ម ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកវិទ្យា និងចល័តភាព កម្លាំងពលកម្ម តម្រូវឱ្យមានការពិភាក្សាឱ្យបាន ច្បាស់លាស់ និងទូលំទូលាយ ក្នុងចំណោមប្រទេស អាស៊ាន+៣ និងដៃគូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ។ ការពង្រឹងសកម្មភាពរួមគ្នា នឹងធ្វើឱ្យកំណើន សេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣ មានភាពរឹងមាំនិងធន់ ទៅនឹងការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសកល។

សំណេរនេះជាការបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសដើមសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីមានភាពខុសគ្នា គួរយោងទៅសំណេរភាសាអង់គ្លេស។

- EN
- ID
- MS
- ZH
- JA
- KM
- KO
- LO
- MY
- TH
- VI

អាស៊ាន+៣៖ ជម្រើសគោលនយោបាយសំខាន់ៗសម្រាប់កម្រិតទិសនាពេលអនាគត

ការកើនឡើងប្រជាជនវ័យចំណាស់

- សម្របសម្រួលនូវគោលនយោបាយ និងរចនាសម្ព័ន្ធនានាដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាជនឈានទៅរកវ័យចំណាស់ប្រកបដោយផលិតភាព
- លើកទឹកចិត្តអ្នកធ្វើការវ័យចំណាស់ (ជាពិសេសស្ត្រី) ឱ្យចូលរួម និងចូលរួមឡើងវិញនៅក្នុងកម្លាំងពលកម្ម
- ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីចំណេញបន្ថែមលើពលកម្ម ឬចាប់យកការធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្មខ្ពស់
- ធ្វើកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីបញ្ចូលអាយុសង្ឃឹមរស់វែងជាងមុននិងប្រកបដោយសុខុមាលភាព
- ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិដើម្បីសម្រួលដល់ចល័តភាពកម្លាំងពលកម្ម និងការចែករំលែកចំណេះដឹង

ការរៀបចំឡើងវិញនូវចនាសម្ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្ម

- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់លើបញ្ហាប្រឈមរួមគ្នា
- ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេរីភាវូបនីយកម្មពាណិជ្ជកម្ម និងកាត់បន្ថយឧបសគ្គពាណិជ្ជកម្មដែលមានស្រាប់
- លើកកម្ពស់ការប្រកួតប្រជែងកាន់តែខ្ពស់ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពឧស្សាហកម្ម
- ធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ ដើម្បីឈានទៅចាប់យកទីផ្សារថ្មីៗ និងស្វែងរកការនាំចេញថ្មីៗ

ការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យា

បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីទទួលបានផលពីការរស់នៅអាយុវែង

- ជំរុញនវានុវត្តន៍ និងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់អ្នកដឹកនាំបច្ចេកវិទ្យាក្នុងតំបន់អាស៊ាន+៣
- បង្កើនកិច្ចសហការរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីលើកទឹកចិត្តការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកវិទ្យានៅក្នុងតំបន់និងជាមួយប្រទេសនានា
- ផ្តោតអាទិភាពលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទន់ និងវិងដើម្បីសម្រួលដល់ការចរាចរ និងការស្រុបយកបច្ចេកវិទ្យា
- កាត់បន្ថយគម្លាតឌីជីថលទាំងក្នុងតំបន់ និងប្រទេសជាសមាជិក និងធ្វើឱ្យបច្ចេកវិទ្យាកាន់តែប្រសើរ

បច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ភាពធន់នៃពាណិជ្ជកម្ម

ប្រភព៖ បុគ្គលិក AMRO។

សំណេរនេះជាការបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសដើមសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីមានភាពខុសគ្នា គួរយោងទៅសំណេរភាសាអង់គ្លេស។